

Cirkulärnr: 09:56
Diariernr: 09/4054
Arbetsgivarpolitik: 09-2:16
Nyckelord: LAS, avsked
Handläggare: Tomas Björck
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2009-09-24
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2009 nr. 48 angående avsked av sektionschef
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2009 nr. 48

CIRKULÄR 09:56

Arbetsgivarpolitik: 09-2:16

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen
Tomas Björck

Nyckelord: LAS, avsked

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Arbetsdomstolens dom 2009 nr. 48 angående avsked av sektionschef

Bakgrund

I augusti 2006 uppmärksammade kommunen att parksektionen inom tekniska kontoret nyligen köpt in stora mängder matjord och att mycket virke köpts in från en leverantör som saknade ramavtal med kommunen. När sektionschefen, som attesterat fakturorna på inköpen, tillfrågades var matjorden fanns och varför virket köpts hos icke avtalad leverantör, samt vad det använts till, kunde han inte redogöra för det. Förvaltningschefen tillsatte därför en utredning som granskade gjorda inköp på parksektionen varvid ytterligare brister uppdagades.

Utredningen visade att sektionschefen hade gjort inköp i strid med kommunens upphandlingspolicy, d.v.s. gjort inköp utan att upphandling skett då så krävdes. Han hade vidare brutit mot kommunens attestreglemente genom att attestera fakturor på inköp han gjort själv för att därefter låta underställd personal mottagningsattestera i efterhand.

Sektionschefen hade även agerat i strid med sin behörighet och befogenhet genom att köpa in varor till högre belopp än vad delegationsordningen tillät, skänka bort ett antal bänkbord, samt tecknat hyrköpsavtal med en leverantör trots att han saknade befogenhet för det.

Då kommunen, trots flera möten med sektionschefen, inte erhållit någon trovärdig förklaring till vart matjorden och virket tagit vägen och då utredningen visade på avsevärda brister i utförandet av arbetet, beslöt kommunen i oktober 2006 att avskeda sektionschefen.

Sektionschefen och hans fackliga organisation gjorde gällande att sektionschefen inte gjort sig skyldig till något som utgjort skäl för avskedande eller saklig grund för uppsägning, och efter genomförda lokala och centrala tvisteförhandlingar där

enighet inte kunde uppnås, stämde förbundet kommunen i arbetsdomstolen och yrkade att avskedet skulle ogiltigförklaras och att sektionschefen skulle erhålla såväl allmänt som ekonomiskt skadestånd.

Arbetsdomstolen

Matjord

Arbetsdomstolen prövade först vad kommunen lagt sektionschefen till last i samband med matjordsinköpen. Sektionschefen hade gjort gällande att matjorden var levererad till ett parkområde i kommunen. Kommunen hade undersökt platsen ifråga och grävt ett antal provgropar för att analysera materialet på platsen.

Arbetsdomstolen fann, med stöd av kommunens utredning, det styrkt att matjorden inte var levererad till den plats sektionschefen påstått och att kommunen åsamkats en skada motsvarande kostnaden för matjordsleveranserna.

Vidare konstaterade arbetsdomstolen att sektionschefen hade brutit mot attestreglementet, upphandlingspolicyn och delegationsordningen på det sätt kommunen påstått.

Virke

Därefter prövade arbetsdomstolen sektionschefens agerande i samband med de i målet aktuella virkesinköpen. Utredningen visade, enligt arbetsdomstolen, att virke köpts in i den omfattning som kommunen gjort gällande och att det inte fanns i lager eller fakturerats internt eller till externa kunder och att det därför ålegat sektionschefen, som ansvarig för verksamheten, att redogöra för vad virket använts till i verksamheten.

Domstolens bedömde att sektionschefen inte lyckats att visa detta utan att han endast i svepande ordalag angett att det använts i verksamheten utan att närmare kunna redogöra för var och hur. Han har därigenom brutit i sin kontroll över verksamheten och därigenom orsakat kommunen ekonomisk skada, då kommunen inte kunnat fakturera internt eller externt för den aktuella mängden virke.

Vidare konstaterade arbetsdomstolen att sektionschefen agerat i strid mot kommunens faktureringsrutiner och delegationsordning, bl.a. genom att ostridigt ha skänkt bort ett antal bänkbord som tillverkats i verksamheten.

Sammanfattning

Arbetsdomstolen gör bedömningen att sektionschefen, som hade en mångårig erfarenhet av arbetet som sektionschef och god kännedom om kommunens reglemente, i samband med matjordsinköpen och virkeshanteringen har agerat på

ett sådant sätt att han allvarligt rubbat kommunens nödvändiga förtroende för honom och att avskedandet därigenom varit lagenligt grundat.

Vid den bedömningen fann arbetsdomstolen att det saknades anledning att pröva de övriga omständigheter som kommunen lagts sektionschefen till last som grund för avskedandet.

Kommentar

I målet var i stort sett samtliga omständigheter som rörde inköpen av matjord och virke tvistiga varför bevisningen var av avgörande betydelse. Arbetsdomstolen ställer höga krav på bevisning. Det är därför nödvändigt att lägga stor vikt vid insamlande och värdering av den bevisning som åberopas i ett mål. Den dokumentation som finns har ofta stor betydelse.

I målet hade kommunen låtit provgräva det område där sektionschefen påstått att matjorden var levererad och låtit en landskapsingenjör analysera de jordprover som tagits på platsen. De slutsatser hon dragit av proverna, och som hon vittnade om under huvudförhandlingen, var av helt avgörande betydelse för frågan om matjorden hade levererats som sektionschefen påstått eller ej, och därigenom även för utgången av målet i sin helhet.

Vidare bekräftar domen tidigare praxis att arbetsgivaren kan ställa högre krav på anställda i chefsposition än på andra anställda, vilket är naturligt då chefer har ett större ansvar för verksamheten. Det är dock viktigt att arbetsgivaren har tydliga rutiner och riktlinjer och att man kan visa att dessa är kända för arbetstagarna.

Domen visar att det krävs en ordentlig utredning av fakta, och att de brister som läggs arbetstagaren till last är att bedöma som mycket allvarliga för att uppsägning eller avsked ska kunna ske.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Tomas Björck

Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2009 nr. 48